

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 20. decembra 1897.

Štev. 35.

Vabilo na naročbo!

Po običajni navadi obračamo se do svojih cenjenih prijateljev, naročnikov in bralcev, da se ob bližajočem novem letu blagovolijo spomniti „Mir-a“ in prej ko mogoče poravnajo naročnino. Jasna je potreba „Mir-a“ za nas koroške Slovence, jasno pa tudi, da ga more zdržati samo združena požrtvovalnost Slovencev. Naj tedaj „Mir“-u ostanejo zvesti vsi dosednji naročniki, a naj mu pridobijo še novih, naj privabijo v naš krog tudi one, ki doslej niso naročeni nanj! Naj se na Koroškem ne najde rojak, ki bi ne prebiral in naročeval „Mir“-a. Čim bolj bodo čitatelji z vestnim in marljivim naročevanjem podpirali list, tem več jim bode mogel tudi „Mir“ podajati!

Naročnina stane na leto s prilogo „Domači Prijatelj“ vred 2 gl. ter naj se blagovoljno prej ko mogoče pošilja upravništvu, da v pošiljanju lista ne bode zadržkov. Vsakdo naj tudi dostavi, ali je star, ali nov naročnik.

Uredništvo in upravništvo.

V a b i l o.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem
napravi

na praznik sv. Štefana, t. j. v nedeljo 26. decembra 1897, ob 1/2 4. uri popoldne,

javen shod

pri Mihaelu Pavlu p. d. Bojtu v Puhmi pri Rožeku

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika. — 2. Govor o političnem položaju. — 3. Govor o važnosti volitev. — 4. Navsveti. — 5. Prosta zabava in petje.

Na god sv. Janeza, to je v pondeljek dné 27. dec. 1897. leta, ob 11. uri predpoludnem, je

javen shod

pri gosp. Janezu Šumej-u p. d. Koceljnu v Železni Kapli.

Vspored:

1. Pozdrav. — 2. Govor o političnih zadevah. — 3. Govori o gospodarskih potrebah in zadrugah.

Na važna shoda vabi rodoljube dotičnih krajev
odbor.

Na praznik sv. Štefana, v nedeljo dné 26. decembra, ob 3. uri popoldne, je

shod

v gostilni gosp. Šajnika v Borovljah.

Vspored:

1. Govor o delavskem vprašanju. — 2. Kmet in sedanja politika. — 3. Raznoterosti.

Slovenski Rožani! Pridite v prav velikem številu na prepotrebni shod!

Kako so ropotače proslavljali v Velikovecu.

(Izviren dopis.)

Ker so druga mesta koroška slavila svoje iz Dunaja se vrtnivše državne poslance-obstrukcioniste, tedaj tudi naš „veliki“ Velikovec ni smel zaostati. Ali naši nemški nacionanci, ki si pri češkem Plzenskem pivu najemajo nemškega navdušenja, so svoje somišljenike po drugih mestih še prekosili in so kar dvema za blagor ljudstva „prezaslužnima“ drž. poslancema napravili slovesen sprejem. Bilo je 11. grudna l. 1897. ob 9. uri zvečer, ko se pripeljeta gg. drž. poslanca dr. Lemiš in Eisele v naše mesto. Pripoveduje se sicer tudi, da je zadnji menda že popoldne semkaj došel, pa se zvečer zopet na kolodvor v Sinčaves peljal, kjer se je pridružil iz Celovca došlemu dr. Lemišu in je oba gospoda pozdravil bodoči naš župan g. Pinterič mlajši. Pri vходу v mesto so se postavili pevsko in telovadno društvo, požarna bramba, bakljenosci in mestna godba, in ker je bil to pravi „hec“, se je zbralo tudi mnogo radovednežev. Došla poslanca pozdravi glavni nemškónárodní rogo-vilež in občinski odbornik Nagele-Sternwirt in jima nazadnje zakliče pristnonemški „heil“. Ko se je „heilanje“ poglelo, zavrva mestna godba koračnico in hajdi naprej; z veselimi koraki drvi cela truma v grebinjsko predmestje k Sternwirtu. Pobjiranje oken in druge pri takih prilikah navadne ljubeznivosti se pri nas niso vršile, ker je slavno c. k. okr. glavarstvo vse potrebno ukrenilo, da bi se morebitni razgrajalci takoj dali pod ključ.

Pri Sternwirtu razvilo se je živahno gibanje; mestni nacionanci, rudečkarji, radovedneži, pa tudi liberalci iz cele okolice iz Grebinja, Trušenj in Doberlevasi, navadno občinstvo pri shodih bauernbundovih, se je tukaj bratovsko skupaj zbralo. Zakaj tudi ne, saj se jim je podala zopet prilika, duška dati svojemu stiskanemu nemškemu srecu in najeti si novega poguma za boj zoper zaklete Slovence. Nemškónacionálni listi bodo morda poročali o silni vdeležbi, ali resnici na ljubo moram priznati, da jih še 200 vdeležencev ni bilo, kar vendar ni kaj, ker šteje naše mesto 1800 prebivalcev.

Začne se zborovanje nemškega društva za Koroško. Predsednikom se izvoli pri takih prilikah neizogibni g. Papič p. d. Lindenwirt pri sv. Neži, ravno tisti, ki je tudi predsedoval shodu bauernbunda na Rudi. Kot govornika sta nastopila drž. posl. Eisele kot zastopnik Velikovca in drugih spodnjekoroških mest, in dr. Lemiš kot poslanec 5. kurije. Ako bi hotela oba dva gospoda vestno poročati o svojem delovanju v državnem zboru, tedaj bi morali poslušalcem povedati, koliko tisočakov sta s svojim kljubovanjem davkoplačujočemu ljudstvu iz žepa vzela, ko vendar vsak dan v državnem zboru blizu 6000 gl. stane, kako se surovo obnašala in koliko oprave je dr. Lemiš v državnem zboru polomil. Ali čujmo, kakšna „prava“ osrečevalca ljudstva sta ova dva gospoda, nasprotno pa so slovanski in katoliški nemški poslanci, sosebno pa naš slovenski državni poslanec mil. g. kanonik Lambert Einspieler, pravi „sovražniki“ ljudstva. Oba govornika sta prav za prav ravno o tistem predmetu govorila, akoravno tudi z drugimi besedami, namreč o jezikovni naredbi in o nagodbi z Ogersko in vmes posebno udrihala po našem g. poslancu Einspielerju.

Poslanec Eisele zagovarja potrebo obstrukcije, napada postopanje večine, predsednika Abrahamovič-a in dr. Kramar-a, kakor tudi Falkenhaynov predlog. Dalje pravi, da je desnica in ž njo tudi naš g. poslanec Einspieler glasovala za obdačenje sladkorja in piva in za ogersko nagodbo. Vse to je očitna laž.

Predloge o obdačenju sladkorja in piva je vlada predložila, ali o teh predlogih državni zbor še ni sklepal, da bi pa slovenski poslanci in g. Einspieler za one predloge bil, ni res, saj je dunajski poro-

čevalec „Mir“-a o tej priliki pisal, da bi slovenski poslanci ne mogli za te predloge glasovati, ker se ž njima obklada ubogo ljudstvo.

Poslanec dr. Lemiš očita g. Einspielerju, da je zahteval za Koroško ravno tako jezikovno naredbu, kakor jo je grof Badeni za Češko in Moravsko izdal, da bi tedaj tudi uradniki po celem Koroškem, tudi v celo nemških krajih, morali znati slovensko. To pa ni res, kaj takega mi koroški Slovenci nikoli nismo zahtevali in voditelj slovenskih državnih poslancev dr. Šušteršič je celo izjavil, da so Slovenci za znani Dipaulijev predlog gledé rešitve jezikovnih razmer na Češkem. Mi Slovenci smo ponižne duše in nič drugega za sebe ne zahtevamo, kakor pravičnosti, katero pa tudi drugim národom od serca privoščimo.

Kar pa ogersko nagodbo zadene, je treba pripomniti, da zdaj ni šlo za podaljšanje nagodbe za 10 let, ampak samo za eno leto, ker vlada ne more zdaj trgovinske pogodbe, ki do leta 1900 veljajo, z drugimi državami rešiti, te pogodbe so pa tudi del ogerske nagodbe. Ker se iz tega vzroka ogerska nagodba mora za eno leto podaljšati, tedaj, ako bi jo državni zbor ne hotel podaljšati, bo jo vlada sama na podlagi § 14. dotične postave podaljšala. Ali to ni vse jedno, ali jo vlada podaljša ali pa državni zbor. Ako jo državni zbor podaljša, tedaj odpadejo tiste olajšave, ktere so vživali ogerski mlinarji na škodo avstrijskih, tedaj se avstrijskim obrtnikom pomaga. Ako jo pa vlada podaljša, potem ostane vse pri starem. Slovenski poslanci so odločni nasprotniki temu, da bi nagodba z Ogersko se podaljšala za 10 let zopet pod starimi krivičnimi pogoji, ako se pa prihodnje leto ne dá več doseči, kakor da odpade ista olajšava, dana Ogerskim mlinarjem, kdo je tedaj nasprotnik kmeta, desnica in ž njo g. Einspieler, ki bi, ker so hoteli za podaljšanje za eno leto glasovati, saj nekaj dosegli, ali pa gg. dr. Lemiš in Eisele in njih stranka, ki je temu nasprotna. Sploh pa do konečnega glasovanja o začasní pogodbi še prišlo ni. Tedaj le pri resnici ostanite gospodje! Konečno baha se še dr. Lemiš z nemško surovostjo v državnem zboru, češ, nemška roka je dosti močna, odbiti vse napade sovražnikov nemškega národa.

Ko sta govornika končala, vstane Pinterič in se zahvaljuje vdeležencem za vdeležbo pri današnji demonstraciji ter pravi: Danes še le vidim, kako je Velikovec nemšk. (!!) No, gospodine Ivan, kako nemšk je Velikovec, kaže se najbolj jasno vsako sredo, ko blizo vsi Velikovčani slovensko govorijo! — Nazadnje udriha še znani naš prijatelj g. Plavec po „črnih rogo-viležih“, ki motijo svetovno znani koroški „mir“ in izraža željo, da bi prihodnjokrat namesto gosp. Einspielerja zopet zmagal mož naprednjak. Konečno se zahvaljuje poslancema in pozivlja zborovalce, naj jima izrečejo zaupanje ter se vzdignejo iz svojih sedežev. Večina vstane, le socialni demokratje, kterih je bilo 25 mož navzočih, so obsedeli in ko so jih nemški nacionanci vprašali, zakaj ne vstanejo, izjavil je njih kolovodja, da so socialni demokratje mednárodní in se ne vtikajo v národne prepire. To je gospode národovce zelo neljubo dirnolo in g. notar Rainer je skušal slabi vtis, kterega je postopanje socialnih demokratov na zborovanje napravilo, nekoliko zbrisati, ter je rekel, da socialni demokratje morda radi tega niso hoteli poslancema svoje zaupanje izreči, ker jih niso volili.

Pred sklepom zborovanja hočejo zborovalci še zapeti pesem „Die Wacht am Rhein“, ali vladni komisar g. baron Ott se temu odločno protivi, češ, ako zborovalci to storijo, je on primoran zborovanje razpustiti. Po zaključanju shoda so pa vendar ono pesem zapeli, kakor so se sploh zborovalci še zabavljali menda do 5. ure v nedeljo zjutraj. — Vsled te demonstracije seveda odstopivši grof Badeni še na svoji grajščini v Bušku mirno spati ne bo mogel in baron Gantsch bo moral novi občinski odbor velikovski ponižno

samo z deskicami krita, in 190 korakov od Hofbauerjevega pohoštva, sežgal veliko gromado na čast svojemu svetniku Bismarku, in ravno on je tudi 6. avgusta t. l. napravil velik ogenj, da je plamen višji od vsake hiše švigal in to na najnevarnejšem mestu 68 korakov od z deskicami pokrite sušilnice, 70 korakov od Tavrarjevega stoga, polnega suhega ovska, in 98 korakov od treh velikih kupov Sepiševe slame. Kje je pa bila pri teh prilikah častivredna trojica Prisljan, Pip in Dreo, katero baje tako hudo tare skrb za občini blagor? Zakaj pa v teh slučajih niso ovadili, pričevali in tožili po pravici in resnici, ko bi vendar gotovo bili zmagali? Mi nočemo trditi, da so bili tedaj nalašč slepi in da so zanemarjali vedoma svoje dolžnosti, ker zažigali niso bili — Slovenci.

Konfisciranih 16 vrst

— Cela zadeva je namreč prinesla dvojno korist. Prvič vemo sedaj, da prihodnjic brez strahu lahko sežgemo na istem mestu, kakor zadnjič, najlepši in največji kres, čeprav bi se ob njem vnela vsa v nemšurških glavah nakopičena slama. Drugič pa vemo, da se tudi pri c. kr. deželni sodnici v Celovcu vse lepo v našem jeziku opravi. Zasluga v tem oziru gre našemu zagovorniku gosp. dr. Alojziju Krautu, ki je zatožence brezplačno zagovarjal, ker se gre za národno stvar in ki je odločno zahteval, da se z nami slovensko obravnava. Vsled tega je bila prvič obravnava celo preložena, ker tedaj sodniki slovenščine niso bili večši. Drugič pa so bili vsi našega jezika zmožni in dobro je šlo. Kličemo hvalo Bogu, da imamo še takšne sodnike, ki ne dopuščajo, da bi se od zagrizenih naših političnih in národnih protivnikov zlorabilo pravosodje v njih podle namene, ki ne trpijo, da se žali pravno prepričanje ljudstva in v njem zbuja sum, da se pravica meri z dvojnimi merilom.

Iz Dobrlevasi. (Kaj počenja naša nemškutarji?) V nedeljo dne 12. t. m. bil je za naše nemškutarje velik dan. Pokazati so hoteli svoje navdušenje za tistenemške poslance, ki v državnem zboru razbijajo in upravljajo denar volilcev. Slišali so, da ta dan roma slavna trojica Lemiš-Eisele-Dobernik iz Velikovca v Železno Kapljo. Te ugodne prilike niso smeli prezreti in zato so se v polni paradi postavili na cesto, da tam dostojno pozdravijo „rešitelje nemštva“. Čakajo in čakajo, mraz precej pritisaka, mencajo si roke, cepetajo semtertja, a pričakovanih le ni. Toda zvita buča si zna vselej pomagati! Tako tudi naši posili-Nemci. Da se ogrejejo od zunaj in znotraj — hajd v bližnjo gostilno, kjer si namažejo tudi grla, da bo potem lažje „heil-ati“. Da pa ne zamudé onih slavljencev, postavijo nekega varuha na cesto, da jim naznaní prihod. In to častno stražo je prevzel mož, ki je znan po vsej podjunski dolini, gospod, ki je na glasu, da ima najboljša pljuča, ki si je med Slovenci nabral precej premoženja, postavil si hišo in ki se sedaj odlikuje s posebno surovostjo proti slovenskemu národu. Ta mož je toraj potrepljivo zmrzoval in čakal na cesti. A smola je smola! In tako tudi naš stražar — zamudi ono trojico, kar nakrat švignejo sani mimo njega. Da vsaj reši svojo čast, zakriči za sanmi s polnim glasom v pristni koroški nemščini: „Só, wórtens a bis!“ A dasi ga je slišala — saj ima dobra pljuča — cela vas, veliki Nemci na saneh se za velikega Nemca na cesti niso zmenili! On razjarjen nad takim „fiasco“ jo udere nato za svojimi prijatelji v gostilno ter jih tam prav pošteno ošteje, češ: „kakšni Nemci da so, da pusté njega na cesti in one na — sanéh!“ — Zvečer se jim je trud bolj obnesel. Ustavili so se tu Lemiš-Eisele-Dobernik, in naši Nemci so imeli „čast“ obćudovati te velikane obstrukcije! Govorilo se je kajpak, pilo še bolj, ali kaj naj pravimo k temu, da je — kakor se mi zatrejuje — nek učitelj sam navajal otroke, naj kričé „All heil“?! Dá, ali smo tudi tú že tako daleč, da bodo — otroci delali obstrukcijo? — Dobrovaški „Nemci“ pa naj si dan 12. decembra 1897. l. le zapišejo v zlato knjigo v spomin, kakó se jim smeje cel svet!

Iz Velikovca. (Obćinska volitev.) Dne 11. t. m. se je celo mirno vršila na mestnem rotovžu občinska volitev za našo velikovško občino. Ker nasprotne stranke ni bilo ter so nemški nacionalsci socialne demokrate s tem pridobili za-se, da so tri rudečkarje sprejeli med kandidate za 3. razred, tedaj so nemški nacionalsci, kakor sem zadnjič že poprej povedal, brez nasprotnika „sijajno“ zmagali v vseh treh razredih. Socialni demokrate so pripeljali kot zavezniki vse svoje pristase na volišče, ali slabo se je jim poplačala njih „zvestoba“: vsi trije rudečkarji so ostali v manjšini in postali samo namestniki. Kako se je to zgodilo, še ni prav jasno, ali to je gotovo, da se je rabilo tri različne vrste volilnih listkov. Na vsak način so rudečkarji šli nacionalcem na limanice. Od našincev je prodrl Tomaž Novak p. d. Kavnik nad Dravo, drugi

našinec Val. Tavpe p. d. Fuks v Mlinskem grabnu se je pa žal odpovedal kandidaturi, sicer bi on tudi bil izvoljen odbornikom. Tako je tedaj tudi naša okolica v občinskem odboru zastopana, kar dozdej še ni bila. Novi naš odbornik Ravnik ima seveda v občinskem odboru jako težavno stališče med tolilikimi nasprotniki, vendar po pravici upamo, da bo nas po možnosti zastopal. Izvoljeni so tedaj bili v III. razredu: dr. Ed. Zych, A. Albrecht, F. Redl, Tomaž Novak-Ravnik, F. Plešivčnik in J. Pogačnik; namestniki so postali: D. Mitterberger, A. Jamnik in L. Greiner. V II. razredu so postali odborniki: J. Tomaž, J. Scheicher, A. Lessnagg, A. Gratzhofer, I. Pinterič mlajši in J. Nagele; namestniki pa: J. Buch, F. Mettinger in I. Falkner. V I. razredu so izvoljeni odbornikom: dr. J. Kulterer, J. Rainer, M. Gindl, F. Huth, E. Strauss in M. Artnak; namestnikom pa: B. Neuman, I. Rak in H. Holl. Dosedanji župan g. J. Cehner ni več izvoljen. Od teh odbornikov je tedaj 1 kmet, 1 zdravnik, 1 odvetnik, 1 notar, 1 uradnik, 2 učitelja, 4 trgovci in 7 obrtnikov in gostirjev. Župan bo postal bržkone g. J. Pinterič mlajši, govori se pa tudi, da g. notar J. Rainer utegne biti izvoljen županom. — Tak je torej izid naših letošnjih občinskih volitev. Mi Slovenci gledamo na nove može z vsó hladnokrvnostjo. Naši nemški nacionalsci, osobito g. Pinterič ml. in njegovi pristasi, so leta in leta ruvali proti sedanjemu, sicer nemškemu, a poštenemu županu Zechnerju, da bi ga vrgli iz županskega stola. To so sedaj dosegli — in s tem gotovo tudi nemštvo rešili.

Iz grebinjskega Kloštra. (Kako se lažejo, — nasprotniki namreč!) Nedavno tega so prinesle „Kärntner Nachrichten“, kakor je že omenil „Mir“, kratek a strupen dopis, v katerem naznanjajo, da je sklenil občinski odbor v Grebinju ustaviti delovanje v prenešenem delokrogu, to je, delati hoče obstrukcijo. Nam se je zdela vsa stvar koj neverjetna, ker vemo, da se oni list dosti ne briga za resnico, samo da Slovincem more dati brco. Popraševali smo torej in pri možéh izvedeli, da je dopisnik onega lista tudi v tem slučaju krepko — skregal se z resnico, ter speljal čitatelje na led. Slavni občinski odbor v Grebinju namreč obstrukcijo nikoli sklenil ni. Kar je dalo povod onemu dopisu, je samo to-le: Znano je, da je grebinjska občina ena največjih na deželi (obsega 5 far). V jedni zadnjih sej je prosil občinski sluga zaradi preobilnega posla za povišanje plače. — Vse molči, kar vstane tajnik in reče, da mu je nemogoče samemu ves preobilni posel opravljati, vložni zapisnik kaže že nad 3400 števil, posebno se množi delovanje od okrajnega glavarstva itd.; ako ne dobi pomočnika, bi se moral službi odpovedati. Zbrani svétniki rekó, da ne morejo povišati plače ne slugi ne tajniku; prosi pa se, naj okrajno glavarstvo olajša občini na kak način marsiktero nepotrebno pisarjenje. Posebno se je še omenilo, da se to ne zgodi iz „obstrukcije“ ali nagajivosti. Ni res torej, da je občinski svét delovanje o prenešenem delokrogu ukazal ustaviti, torej tudi ni res, da bi bil to storil zaradi Badenijevih jezikovnih naredb, kakor kvasi beljaški list. O teh se niti besedica zinila ni. Da se zaletava v g. drž. poslanca L. Einspielerja, je nesramno tembolj, ker ga Grebinjčani itak niso volili. Ta dopis „beljaške Urše“ kaže zopet, koliko vredni in resnični so dopisi v nji, a pričča tudi, kako neumni in pomilovanja vredni so tisti, ki tak list naročujejo in plačujejo!

Iz Škocijana. (Altar in leca popravljenja.) Kdor pozna našo farno cerkev od prejšnjih let, kar začudi se, ko sedaj vstopi v njo. Veliki altar sv. Kancijana in leca sta popolnoma popravljenja, skoraj čisto nova. To se je zgodilo po prizadevanju in požrtvovalnosti domačega župnika čast. g. Vek. Ledvinka. Popravil je altar in pridžnico g. Vatr. Oblak, podobar iz Celja na Štajerskem (oče rajnega dr. Vatr. Oblaka) z dvema pomočnikoma in to od konca meseca kimovca do 11. listopada t. l. Delo je izvršeno na zadovoljnost in radost faranov. Kipi sv. Kancijana, Kocija in Kancijanile ter tabernakelj in stoleki nad njim so popolnoma vnovič pozlačeni. Propovednico kinčajo kakor preje zopet trije angeljčki, pomenjajoč tri božje čednosti, kar kažejo s svojimi znaki. Tudi slike Dobrega Pastirja, drugega in hudega sejaleca in angelj s sv. razpelom nad prižnico so prenovljeni. — pl —

Iz Št. Vida v podjunski dolini. (Obćinska volitev se bliža!) O božičnih praznikih bomo imeli volitev v občinski zastop rekarske občine. Kdor naše razmere pozná, spoznal bo tudi važnost in imenitnost prihodnje volitve, da bi se vršila k sreči in v blagor krščanskih volilcev ter v blagor cele naše slovenske občine. Kakor drugod, pripihal je pred nekaterimi leti tudi k nam liberalni duh po nekaterih ljudeh, v najnovejšem času pa so se trosili (po nekaterih mladih „škricelnih“) med

ljudi že tudi tisti zapeljivi socijaldemokratski nauki, ki hujskajo zoper sv. vero in duhovščino, in mislijo, da, ker sami ne poznajo več nobene duhovne in posvetne oblasti, jim je vse privoljeno storiti. Kterega duha da so naši liberalci in „tájnceljni“, kažejo njih zlobnosti, burke in hujskarije zoper poštene Slovence. Veliko hudega zamore pa dober občinski zastop obraniti v občini, kedar hoče pravičen biti in nepristransko ravnati. Kako potrebuje je tedaj, da izvolite si za župana moža, ki je pošten in stanovitnega značaja, Slovenca in katoličana ne samo po imenu, ampak tudi v dejanju, ki se ne boji nekaterih liberalnih kričačev. Potem bode mir in pokoj v občini v blagor naši občini in njenih prebivalcev! — g.

Iz Železne Kaplje. (Nemškutarisko-nacionalne demonstracije.) Dasi prave Nemce našega slavnega trga sešteješ lahko na prstih jedne roke, se vendar večina naših „purgarjev“ štuli za prave „Germane“ in s svojim nemštvom ti silijo na dan, kakor gobe po dežu. Dokaz temu so dogodki zadnjih dni. Ko se, kakor beremo po listih, meša celi „nemški“ svet, postaviti so se morali po koncu kajpak tudi Kapeljčani, in tako so svoje „nemško“ mišljenje pokazali tudi pri odstopu Badenijevem s tem, da so razobesili nemško ali prusovsko zastavo in se tudi drugače veselili „nemške zmage“. Kakor pa je pri vsakem veselju nekaj pelina, je tudi tukaj nesreča hotela, da sta se potem dva izmed velikih „Nemcev“, ki sta imela razobešene črno-rudečezolte zastave, nekaj sprla. In v ognju je prvi izmed njih Kranjec B. očital Čehu T. „Sauböhm“, ta pa se prvemu odrezal: „dr... iger Kraner“. Le težko so ju menda potem spravili, da ni bilo treba sodnji razsojati o pristnem „nemštvu“ teh dveh junakov. — Veselje nad Badenijevem odstopu je vskipelo do vrhunca, ko so dne 12. t. m. tu zborovali poslanci Eisele, dr. Lemisch in Dobernik. Zopet je bilo vse v zastavah. Kakor se sliši, je bilo sicer prepovedano razobešati nemške zastave, a vkljuba temu so to storili vsak na svojo odgovornost. Pa nekaj drugega jih je spravilo v zadrego. Poslanci so tu, komisar tudi, ura bo že 1/2, a ljudij skoraj — nič. C. k. in drugi uradniki so bili sicer vsi točno prišli, še celo od daleč, vendar jih je premalo. Zato je bilo treba spraviti ljudij skup. Hlapci, vozniki, črevlarji, volilci in nevolici, vse je bilo dobro, da se le soba napolni. Neki gospod, ki se tudi rad šteje za Nemca, je hitel med „furmane“ in jih spravljal in navduševal za shod rekoč: „Kommts, seit's jo doch a intelligent!“ Bila je res izbrana družba. — Ob 1/2. uri je vprašal zastopnik vlade gosp. okrajni glavar Kreuter govornike, kako dolgo hoče govoriti. Eisele eno uro, dr. Lemiš pol ure, Dobernik četrt ure, bil je odgovor. Tega se je komisar strogo držal. Dva socijal-demokrata sta tudi imela upanje, da prideta do besede, a je nista dosegla. Eisele je govoril o dogodkih v državnem zboru in kaj je napotilo Nemce v obstrukcijo. Dr. Lemisch je govoril o političnih in socijalnih razmerah v Avstriji. Dobrikal se je nekoliko celo Slovincem češ, da hočejo nacionalsci v miru z nami živeti itd. Poznamo te lepe besede gospodov nasprotnikov, a verjamejo jim še k večjemu kaki politični otroci! Dobernik je shod zaključil. Okoli tretje ure je bil že konec shoda. Posebnega utisa ni napravil. Nevolja, da hodijo obstrukcionisti semkaj dražit ljudstvo, je velika.

Iz Kotmarevasi. (Rogovljenje nasprotnikov.) V nedeljo dne 28. nov. t. l. imeli so naši nemškutarji tukaj zaupen shod, na katerem se je zbralo kakih 15 posestnikov in nekaj pijanih hlapcev. Prišli so na ta shod kot „govorniki“ znani gosp. Krasnik, Kosičev „sodaboserfabrikant“ iz Svetnevasi, bivši učitelj, zdaj poštar Samonik iz Vetrinja, in bivši državni in sedaj še deželni poslanec France Kiršner iz Žihpolj. Krasnik je zabavljajl čez duhovnike in Slovence, kako da je duhovščina vse kriva, da hoče imeti kmeta nevednega, da dobimo potem zopet roboto in desetino in še več takih čenč. Verjeti so mu mogli le taki poslušalci, kakor smo jih zgoraj opisali! — Kiršner se je hvalil, koliko je on že storil za kmete v državnem in deželnem zboru. (Pri tem so se muzali celo liberalni poslušalci, ker se jim je ta „poper“ vendar preojster zdel!) — Poštar Samonik je hujskal proti tukajšnjemu občinskemu predstojniku in kvasil, da je imela občina neko tožbo zavoljo nekega domovinstva, da je bilo stroškov že čez 400 gld., in da se je moral France Kiršner v državnem zboru za občino potegniti (čujte!), da se je tožba vstavila, sicer bi še veliko več stala. Jasno je, kako je vse to vzeto prav iz — zraka, a vendar se Kiršner ni sramoval, teh čenč potrditi! Tako je Samonik svoje neslanosti nadaljeval še več časa. Posestnik Ratz p. d. Cingler v Dolu je hvalil kmete v Vetrinju, da so sezidali tako „lepo“ šolo, ki bode stala blizo 20 tisoč goldinarjev, da radi (??) plačujejo 15 do 20% šolskih doklad in jih bodo še poznejši rodovi hvalili, kaki napredni možje da so bili ne-

kadaj v Vetrinju, ki so sezidali tako lepo šolo. (Kmetje kaj pravite Vi h temu?) — Kramar Peter Šašl v Kotmarivasi je tožil, da imamo v Kotmarivasi do 20% občinskih in šolskih doklad, kar v drugih občinah ni (??), da je to vzrok samo slovensko uradovanje, ker so tiskovine dvojezične, tedaj na polovico dražje (da ga ni sram kvasiti takih neumnosti! —) kot samo nemške. Priduševal je navzoče, naj ne volijo več teh „metodijev“, ker bodo potem liberalci vse občinske doklade odpravili (čujte!), samo šolske bi ostale. Očital je sedanjemu odboru, da za šolo nič ne skrbi in imamo pre-majhne šolske doklade (!!), ker treba bi bilo hrama pod šolo, napeljati se mora od daleč voda k šoli, zidati se mora lepa shramba za požarne brambovce, kar bi naši nemškutarji seveda vse sami iz svojega žepa plačali, ker denarja od „metodijev“ nočejo, ali kaj?! Lagali so tako kosmato, da se je že samim preveč zdelo in so jo kmalu popihali iz Kotmarevasi, samo vetrinjski poštar je imel neljubo smolo, da ga je sam njegov pristaš — krčmar — na zadnje pred vrata postavil, ista zapri, in je poštar moral jo žalostno iz Kotmarevasi odkuriti.

Iz Spodnjega Roža. (Liberalno maslo.)
Dne 31. okt. t. l. so imeli občinski odborniki v Svetnivasi sejo in so se posvetovali o jako važnih rečeh. Četrta točka namreč je bila razprava o predlogu dež. poslanca Ghona zastran spremembe občinskih volitev. Soglasno so sklenili: „naj se voli na tri leta, kakor do zdaj, volitev naj se vrši ustmeno in javno, ter naj se duhovnikom vzame volilna pravica“. No! kaj porečejo k temu šentjanski farmani, kateri bi radi lastnega duhovnika dobili, njihovi odborniki pa tako delajo zoper duhovnike, da njim hočejo vzeti volilno pravico!! To so vam res junaki. Vsa šušmar, vsak hlapec, ki niti brati ne zna, naj ima volilno pravico, odvzeti jo hočejo pa duhovniku, ki se je najmanj 16 let trudil z nauki, ki sredi ljudstva živi in ki bolj kakor kdo drugi pozna njegove potrebe. Res, prav liberalna prostost! Tudi so imenovali v tisti seji častnim občanom s 7 glasovi proti 2 nekega Č., kateri je bojda svoji sestri preskrbel, za kateri bi sicer imela občina skrbeti in je menda tudi obljubil občini še kaj darovati. To je prava kupčija s častnim občanstvom! Koliko posestnikov je v občini, kateri so uboge preskrbeli in še skrbijo za nje, za ktere bi sicer tudi morala občina plačevati, vendar takih ne imenujejo častnim občanom. Kaj ne, g. Krasnik, so pač volitve pred durmi in je vsak glas za nemškutarijo dobro došel!

Iz Slov. Plajberga. Morda mislite, g. urednik, ker že nekaj časa nobenega dopisa ne dobite iz našega kraja, da smo že vsi zaspali, a temu ni tako. Veste, poleti imamo vse preveč dela in žuljeva roka tudi pero težko drži, kakih veselih novic vam tudi nimam poročati, žalostne pa itak same pridejo. Kakor vam je znano, je pri nas vse, kar je bolj „imenitnih“ „fortschrittlich deutschgesinnt“, zato se pa mi, ker se štejemo med „nižje“ ljudstvo, ne upamo veliko med svet. Tekoče leto so ustanovili naši „tajnaceljui“ nek nebodigatreba „Kriegerverein“ in se tako povzpeli spet za cel kurji greben višje. Kakšen namen ima to društvo, tega vam ne vem prav razložiti. Ko je med letom ud dotičnega društva umrl, je bil njegov pogreb za naš kraj čisto nenavaden. Pri nas je navada pri pogrebu, da grejo moški odkriti in se med potjo moli, pri tem pogrebu pa so šli s pokritimi glavami in namesto molitve je igrala godba, kakor pri kakšni svatovščini. Jezične ženice so si imele med potjo dokaj pripovedovati, kako bode zdaj „lušno“ pri pogrebu, ker bodo godci. Samo to so nektare starejše ugibale, ali bo le tudi Bogu godba tako vseč in mrtvemu v prid, kakor molitev. No, pa to vedó tudi tam v večnosti že, da gre devetnajsto stoletje proti koncu in se mora torej vse po novi „modi“ vršiti. — Precejšno število je pa tudi nas vernih Slovencev, ali kakor nas naši ljubeznivi prijatelji imenujejo „metodijev“, kateri z veseljem „Mir“ prebiramo in prihodnjo številko že vselej težko pričakujemo, ker smo radovedni najbolj na poročila iz Dunaja, da zvemo, kako se naši zastopniki obnašajo v državnem zboru, kako se z deskicami in poleni potegujejo za svoje volilce. Vidimo, da delajo prav tako, kakor so se obnašali njih volilci pri nas na dan volitve, ko so nas napadali s pestmi in steklenicami, hoteč nas tako ostrašiti, da bi se volitve nikdar več ne udeležili. A mislim, da so s tem ravno nasprotno dosegli, zakaj, kdor ima količkaj čuta sramežljivosti in je bil samo zapeljan, se bo prihodnjo gotovo take stranke, ki se tako obnaša, sramoval.

Iz Dholic. (Občinske volitve.) Pri nas smo imeli dne 11. decembra občinske volitve, a žalibog le polovica drugega razreda je naša. Skoraj neverjetno je, s kako sramotnimi pomagili so nasprotniki delali. Nekterim volilcem so pravili, da nabirajo podpise, naj se državni zbor zaključi; drugim so rekli, ako naše može volijo, se bode

novi šolsko poslojje zidalo in bodo morali veliko plačevati; drugim so žugali uradniki iz tovarne, ako z nami volijo, jim odvzamejo službo in vožnjo; drugim so ponujali jed in pijačo, in tudi to je izdalo. Tako je verjetno, da se nekteri volitve niso udeležili, drugi so pa postali figamozže ter so dano besedo prelomili in nasprotno volili. Od naše strani sta izvoljena Gregor Ulbing, krčmar v Šmartnu, in Valentin Goričnik, kovač v Porediji. Toliko smo vendar dosegli, da veselje nasprotnikov ni popolno, in da smo jim štrono ne malo raztrgali. Da so nasprotniki v tretjem razredu zmagali, k temu so jim pomagali zunanji volilci in zunanja pooblastila, — med tem, ko so naša slovenska pooblastila zavrgli! Stranka, ktera zmaga na tak način, ni veliko vredna, in stranka, ktera ljudi za svoje ima, kateri znajo tako lagati in obrekovati, je v resnici revna stranka. Vsem našim vrlim volilcem, kateri so vkljub velikemu pritisku nepremakljivo na naši strani stali, bodi tudi tem potom izrečena presrečna zahvala!

Iz Hovč pri Domačalah. (Politični shod.) Teško je našemu katoliško-političnemu društvu za Slovence na Koroškem napravljati shode na skrajnih naših mejah, zlasti blizu nemško-nacionalnega in socijaldemokratskega Beljaka in zlasti sedaj, ko se je hujskanje proti duhovnikom, cerkvi in nam ubogim Slovincem iz mesta zaneslo tudi med naše ljudstvo in to po lažnjih, strastno hujskajočih časnikih in strastnih agitatorjih. Pa vendar se je naš shod, ki se je vršil dne 12. t. m. pri gosp. Hanžiču v Hovčah, zvršil prav lepo, da, reči smemo sijajno. Več nego 200 kmetov rodoljubov in rodoljubkinj zbralo se je tukaj od blizu in od daleč. Zborovanje je vodil kot pooblaščenec gosp. župnik A. Gabron iz Škočidola ter pozdravil iskreno vse častite zborovalce — vrle Gozdanjčane, njim na čelu č. g. novega župnika V. Čeha, nevstrašene Dvorjane in Jezerčane, ktere je dovedel rodoljubni župnik č. g. Jos. Fritz, č. g. Virnika z Lipljani, Domačalane, Šentjurčane, Škočidolane in vrli kvartet od blaškega jezera. Ko je predsednik zborovanja opominjal k miru, posebno nasprotnike, katerih je tudi nekaj prišlo in kateri se tudi lahko oglasijo, je nastopil na Koroškem zelo priljubljeni govornik g. Drag. Hribar iz Celja. Njegovemu celo uro trajajočemu govoru, ki se je sukaj okoli šole, gošpodarstva in sedanjega političnega položaja, je ljudstvo glasno pritrjevalo. Tudi drugi govornik, č. g. Josip Rozman iz Celovca, ki je govoril o državnem zboru, o obstrukcionistih, t. j. tistih nemških poslancih, med kterimi je tudi Ghon in ki so vse postave, ki jih je slovsanska večina v državnem zboru hotela narediti, s svojim ropotanjem in kričanjem preprečili, žel je bilo pohvale. Ko je g. Hribar še enkrat govoril o obrtniškem stanu, posebej še o socijalnih demokratih, kterih je že tudi dosti med Slovenci, in ko se nihče ni oglašil k besedi, se je zbor zaključil z navdušenimi „živio“-klici presvitlemu cesarju, na kar so pevi zapeli cesarsko pesem. To je kratko poročilo o našem zborovanju. To je — rekel bi, veseli del. Drugi del je več ali manj žalosten; žalosten zaradi tega, ker so nas nasprotniki motili, med njimi naš obligatni — t. j. nebodigatreba — naš ljubi Wernberski „Johann“, ki je že od predpoldne čakal na shod. „Kdo pa je ta „Johann““, vprašal radovedno? To je Schillerjev Johann, ki je tako strašen in velik German (Nemec), da je imel za mater pošteno žensko, ki je le bolj po malem nemško znala. On prodaja tudi rad Slovincem, ki pridejo v njegovo štacuno. O drugih tovariših tega vodja tukajšnjih naših posili-Nemcev (pravih poštenih Nemcev ni bilo navzočih), molčim radi tega, ker jih pri nas že vsakdo pozna. Vseh skupaj pa je bilo kakih 6. Ko so se začeli oglašati in govornike motiti, se je od vseh strani čulo: „ven ž njimi, ven“. Ali na prigovarjanje od strani govornikov se je zdržalo naše ljudstvo na svojih prostorih; še-le potem, ko je kepa snega priletela na steno in mizo, kjer so govorniki sedeli, ni bilo moči več naših brzdati in so spremili par razgrajalcev na hladno. V dvorani, kjer je bilo zborovanje, bi ne bilo nobenega nepokoja, da ni neko človeče, ki je bilo, kakor se čuje, že pod ključem, prišlo s svojo krvavo glavo nas nadlegovat. Če so tega nemirneža spravili naši desetkrat ven iz dvorane in čez stopnice, je tolikokrat zopet nazaj prišel. V obče so se naši mirno držali, raji se pustili izzivati, kakor da bi nad ničrednimi nasprotniki razgrajalci svoje roke stegali. Značilno za nasprotnike je to, da se potem že pozno v noč, ko smo skupno dvorano in gostilno zapuščali, planili zbrani za našimi ven ter so imeli nekteri polena in neki človek celo nož v rokah! Toliko sporočam za danes o našem pomenljivem shodu. Konečno kličemo: Bog živi č. g. gospode govornike, pevce in vse udeležence! Hvala istim našim slovenskim orjakom, ki so delali red ter nas branili. Hvala in živio tudi našemu rodoljubu gostilničarju Hanžiču za okrašene prostore in dobro postrežbo. Vse za vero, dom, cesarja!

Iz Št. Štefana ob Zili. (Volitve) za občinski odbor v naši občini, ki so takorekoč pred durmi, zlo vznemirjajo naše liberalce. Dosedaj so tiste, ki se trdo držijo katoliške slovenske stranke, le psovali in je „mucece“ imenovali; s tem so mislili pristaše za svojo „fortšritno“ stranko pridobiti. Toda izpodletelo jim je; kajti Štefančani so vendar le pametni in nočejo plesati, kakor jim 5—6 liberalnih razgrajalcev in kričačev žvižga. Ni torej čuda, da ta poštena družba „fortšritlarjev“, ki misli, da ima vso občino v najemu, kar besni. Seveda bi bilo žalostno, ko bi g. St. zgubil svojo krono; kaj bi rekel „der stilldenkende Fortschrittsmann“, ko ne bi bil več občinski svetovalec! Od občine se že kaj v teku leta zasluži, in on je svojo službo občini v tem oziru jako rad ponujal. In zdaj se bode cesta h kolodvoru napravljala! Tam bode zaslužek! Ako bi zgubila liberalna stranka v občini moč, kak udarec bi to bil se le za g. nadučitelja K., ki je bil dosedaj prava duša te stranke? To ne sme biti! „Zgubiti ne smemo!“ tako pravijo Štefanški „fortšritlarji“ in pomagati mora, kar le more. Tu se raztroši med ljudstvo, da če bo kdo drug župan in ne St., se bo moralo več plačati, da bode občinskega pisarja občina plačati morala, tam zopet da krščanska stranka le na to dela, da dobijo duhovniki spet desetino, in še druge neumnosti se kvasijo; sploh laže se, kakor in kolikor se le dá. P. se boji, da krščanska stranka zmaga in zato v „pravični jezi“ žuga, da se bode vsaka žena k volitvi poklicala, ki je dala krščanski stranki pooblastilo, „kajti“, tako pravi, „žene so se podšribale samo za šolo, ne pa za volitve“. Ljubi P! 50 goldinarjev dobite, ako nam le eno ženo imenujete, ki ni dala pooblastila, da se pri občinski volitvi za njo voli, ampak se je podpisala za šolo. Baron Teodor Aihlburg hoče celo, da je orožnik pri volitvi navzoč in da ne sme v volilni sobi drugega biti, kakor komisija (seveda čisto nasprotna, razen enega moža in kakor je pričakovati, 3 učitelji kot pisarji). Gospod baron ima, kakor videti, Štefančane za hude in nevarne ljudi. Če so taki, zakaj ne bi šel rajše proč in sploh od takih ljudi bi se še voliti ne dal. Kar zadene javnost volitve in navzočnost volilcev v volilni izbi, ktero vsakemu volilcu zagotavlja § 17. volilnega reda, opozarjamo tega mladega gospodiča, da v tem oziru ne odločuje njegova prenapeta volja, ampak politična oblast, ki brani pravice vseh. Krščanski Štefančani! tako delajo z vami liberalni prijatelji: pred volitvijo se vam prilizujejo, vse obljubujejo, vas z lažmi vjemajo, če je treba, tudi žugajo, in ko so zmagali, se vam smejejo, kako so vas vjeli. Pazite torej, bodite trdni kakor skala in zmaga bode vaša!

Iz Dunaja. (Podporno društvo za slovenske visokošolce.) Občni zbor podpornega društva na Dunaju se je vršil minulega meseca ob mnogobrojni udeležbi. Predsednik gosp. Pukl spominja britke izgube, ki je društvu zadala smrt društvenega ustanovnika in velikega dobrotnika metropolita — knezonadškofa dr. Al. Zorna. Blagemu pokojniku v zahvalo in spomin ustanejo vsi navzoči. Veleč. g. dr. Sedej opisuje v ognjeviti besedah vrline blagega pokojnika, kteremu je položilo lovorov venec s trobojnico na krsto. — Večja darila so društvu poklonili deželni zbor kranjski, p. m. knezoškof lavantinski, dr. M. Napotnik, odvetnik dr. Glančnik v Mariboru in trgovec Perdan v Ljubljani. Ker osnovna glavica le počasi narašča, prosi odbor vse premožne rodoljube in denarne zavode, da blagovole o cesarjevi 50-letnici pristopiti množestevitno društvu kot ustanovniki; te bode odbor v spominski knjigi posebej zapisoval. Osnovna glavica šteje 4741 gld., letošnji dohodki znašajo 1708 gld., izdalo se je podpor za 1191 gld.

Glasovi nasprotnikov.

Kako se vjedajo!

Slaboglasni list „Freie Stimmen“, ki v svojih, vsaki budalosti pristopnih predalih na teden 3 krat razobeša politične prismodarije nemško-nacionalnih zagrizencev, se je nedavno na prav podel način zaletel v našo celovško posojilnico in oziroma v njegovo zastopnika g. dr. Kraut-a, našega jedinega slovenskega odvetnika v Celovcu, radi neke tožbe in samo radi tega, ker je bila ista spisana v slovenskem jeziku.

Tožba je vložena proti nekemu kmetu v Kotmarivasi, ki je rodom Slovenec in ki je prav dobro slovenski znal, ko je prišel pred več leti v posojilnico po denar. Sedaj pa, ko je treba posojilo vrniti, ne zastopi on več slovenski. Tako vsaj v „Freie Stimmen“ pravi o njem neki „tíh opazovalec“. Ne vemo, kdo se skriva pod tem imenom, to pa vemo, da se je navedeni dolžnik — namesto da bi plačal, kar je pošteno dolžan — obrnil na znanega kolovodja naših nasprotnikov g. dr. Kranjca,

sina slovenskega očeta, da mu ta gre na roko, kako bi se mogel dolga brez plačila odkrižati. Ume se ob sebi, da je bil ta gospod takoj pripravljen, ga zastopati, saj gre tu proti slovenski posojilnici.

Nihče ne bo dvomil, da posojilnica od kmeta ne zahteva niti krajcarja po krivici in da tudi kmet sam prav dobro vé, da je in koliko je dolžan, a zdaj pravi on, da slovenske tožbe ne razume. Če ni pravil takó, laže se imenovani „tih opazovalec“ v „Freie Stimmen“. Pri njem, ne pri nas, naj se dotični vestni dolžnik pritožuje, če čuti kaj sramote pri teh besedah, ki se mu od tega pisarja v usta polagajo.

Ta „tih opazovalec“ ni prepričan, da je omenjeni dolžnik svoj dolg poplačal — nasprotno — a za to mu ni; le slovensčina v tožbi mu smrdi. Zato ima h kratu veliko usmiljenje s tim možatim dolžnikom in razgreva se za-nj z vso prusovsko hinavščino ter vpije s hripavim glasom: „kje si krščanska pravičnost!“

Dan na dan tožujejo Slovence in Slovenke, ki besedice nemški ne razumejo, pri koroških sodiščih v nemškem jeziku, vendar nikoli se ni oglašil ta „tih opazovalec“ v „Freie Stimmen“ in se gotovo tudi nikoli ne bo, da bi tako ravnanje grajal. Mi Slovenci pa bi se celo med seboj slovenski ne smeli toževati! Seveda nemškemu odvetniku, ki slovenski ne zna, je slovenska tožba trn v peti, ker ne more lahko poseči vmes. Odtod te krokodilove solze „za krščansko pravico“. — Pravica, pravica, kje si? tako vpijejo naši prusaki samo tedaj, če spoznajo svojo onemoglost in če vidijo, da nam ne po postavi, ne po sili ne morejo do živenga. Prepričani smo, da to hinavsko vpitje iz ust naših nasprotnikov, ki sicer prisegajo na Bismarkovo geslo „Macht geht vor Recht“ (moč je nad pravico) nobenega izmed nas ne bo motilo, marveč da bodo vsi zavedni Slovenci — in v prvi vrsti vse naše slovenske posojilnice — izključno le slovenske tožbe vlagale. Le tako bomo pospešili ureditev naših sodišč po naših zahtevah, ki so utemeljene v postavi in zdravem razumu.

Prepričani pa smo tudi, da se naš rojak gospod dr. Kraut ne bo ustrašil podlih napadov v nasprotnih listih in da bode kot zastopnik slovenskih tožnikov še mnogo slovenskih tožb vložil, četudi jih kak slab plačnik razumeti ne bo hotel in čeprav pretresejo one takoimenovani „nemški značaj“ ponemčenega Celovca. Zadnje vsaj straši tistega političnega otroka, ki vedno stoka v listu „Freie Stimmen“ in ki se boji samo Boga — poleg njega pa tudi slovenskih tožb.

To, kakor sploh pisarenje nasprotnih listov in tistih ljudij, ki stojé za njimi, kaže, kako ti ljudje poskušajo vse, da bi omajali stališče g. dr. Krauta in ga oškodovali. Ravno to mora pa biti vam, slovenski rojaki, prav glasen opomin in nujno priporočilo, da se v vseh pravnih zadevah oklepate jedino le našega slovenskega gospoda odvetnika. Tú, kakor v drugih zadevah veljaj nam: „klin s klinom!“ Bolj ko ga bodo nasprotniki napadali, toliko večja bodi naša dolžnost, ga podpirati. Svoji k svojim! Ne udajmo se!

To bodi ob enem tudi odgovor lutrovske „Bauern-Zeitung“ na njene prismodarije, ki jih prinaša v uvodnem članku svoje 34. številke od 15. dec. t. l. — „Mi vstajamo in vas je strah!“

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Pri dopolnilnih volitvah za hrvatski sabor so Madjarini pridobili štiri mandate, tri pa vladi nasprotna (opozicijska) stranka. Dne 6. decembra se je zopet sešel sabor. Bilo je že par burnih sej, ker se združena opozicija neustrašeno in odločno upira vladni krivični sili. — Sloveči češki rodoljub dr. Rieger je obhajal dne 11. t. m. svoj 80. rojstni dan. Došlo mu je ob tej priliki mnogo čestitk od vseh strani.

Objaviti nam je naslednja najnovejša imenovanja in odlikovanja: Podpredsednik namestništva nižjeavstrijskega Friderik baron Bourguignon pl. Baumberg je imenovan deželni predsednik v Bukovini na mesto dosedanjega namestnika Leopolda grofa Goëssa, ki je imenovan namestnikom v Trstu na mesto namestnika Teodorija viteza Rinaldinija, stopivšega v pokoj iz zdravstvenih oziror. Odstopajoči namestnik Rinaldini je dobil red železne krone I. vrste, isti red so dobili tudi namestnik v Tirolu, grof Fran Merweldt in namestnik v Gorenji Avstriji Viktor baron Puthon in namestnik na Moravskem Alojzij baron Spens Booden. Podpredsednik namestništva v Gradcu, dvorni svetnik pl. Fraydenegg, je imenovan deželni predsednik namestnika barona pl. Schmidt-Zabiérowa, ki je dobil veliki križ Fran-Josipovega reda. Dvorni svetnik na namestništvu v Lincu, grof St. Julien-Wallsee je imenovan deželni predsednik v Solnogradu. — Deželni pred-

sednik na Kranjskem Viktor pl. Heyn je dobil dostojanstvo tajnega svetnika.

Prebivalstvo okraja Sjeničak na Hrvatskem se je bilo letošnje poletje, izzivano od Madjaronov, spuntalo ter ubilo tri deželne uradnike. Pred sodišče postavili so zató 35 kmetov in jedno kmetico. Obravnave trajale so 14 dni ter je sodišče izreklo konečno obsodbo dne 4. decembra. Sodnija prisodila je 27 obtožencem smrt na vislicah zaradi navadnega umora, in sicer se je skoraj vsem tem dokazal dvojen ali trojen umor (ker so se vdeležili skupnega umora vseh treh). Jeden obsojenec, ki še nima 20 let, odide smrtni kazni.

Druge države. V Italiji imajo zopet nove ministre. Prejšnje ministerstvo je moralo odstopti, ker državni zbor ni dovolil povišanja plač častnikom. — Nemški cesar Viljem se dokaj rad in povsem po nepotrebnem vtika v naše razmere. Zadnjič je oestro obsojal grdo postopanje Nemcev v našem državnem zboru. Teško pa, da bi to naših Nemcev kaj spametovalo. — Mir med Turčijo in Grško je vendar enkrat sklenjen in podpisan. — Ustaja na Kubi stala je Špansko velikanske žrtve. Vlada je poslala na ta otok v raznih prestankih 200.000 mož, od teh jih je živelo pri zadnjem pregledovanju le še 53.000. Vojsna in razne kužne bolezni ugonobile so 150 tisoč vojakov. Vidi se iz tega, kako malo vredno se zdi vladi življenje podložnikov!

Novičar.

Na Koroškem. Šestdesetletnica mašništva sv. Očeta Leona XIII. (Dne 1. januarja 1898. l. mine 60 let, odkar so naš slavno vladajoči papež Leon darovali prvo sv. mašo. Božja milost podelila je sv. Očetu dolgo trdno življenje in neumornega delovanja za napredek sv. cerkve! Obhajal se bo slavnostni dan po vsem katoliškem svetu. Avstrijski nadškofje in škofje so izdali skupni pastirski list, v katerem zaukazujejo sledeče: 1. Ta pastirski list naj se bere na praznik sv. Štefana iz vseh prižnic. 2. V predvečer, to je 31. decembra t. l., naj se k slavnosti zvoni. 3. Na slavnostni dan 1. januarja 1898. l. naj se a) opravi slovesna velika maša s „Te Deum“; b) v pridigi naj se v ozir jemlje na slavnost; in c) naj se v cerkvi pobirajo darovi (ofer), ki se bodo poslali sv. Očetu kot slavnostno darilo naše dežele.

(Delo nasprotnikov.) Nemški poslanci, ki so se v državnem zboru odlikovali z ropotanjem in hujskanjem, sedaj delajo z vso svojo zgovornostjo, s pomočjo nemškonzakonalnih listov itd. na to, da zbegajo in nahujskajo tudi ljudstvo! Zato so naročili svojim občinskim zastopom, da morajo sklepeti resolucije, s katerimi odobravajo obstrukcijo. Jedna prvih je v tem oziru ona Podkloštrm! — „Veliki“ državni poslanec Dobernik poroča dne 20. t. m. svojim volilcem pri „Grümmerju“ v Celovcu. Vstop je vsakemu prost. Poročilo o „znamenitem“ shodu, na katerem bode Dobernik ljube Celovčane pač „barval“ po svoje, nam je obljubljeno.

* Deželna hipotekna banka je dovolila doslej posojil za 1 milijon, 901 tisoč, 450 gld. — Vlák je povozil dne 2. t. m. med Trbižom in Pontabljem delavca M. Opeka iz Logatca. — Razpisana je služba šolskega voditelja v Švabeci do konca tega meseca. — Načelnikom krajnega šolskega sveta v Železni Kaplji je izvoljen č. g. župnik Fr. Lenc, njegovim namestnikom g. J. Ganzer. — Blizu Pontablja je zasul sneg tri prebivalce iz Zgornje Studene. Našli so vse tri mrtve pod snegom.

Na Kranjskem. Svitlei cesar so podelili knezoadškofu ljubljanskemu mil. g. dr. Jakob Missiji red železne krone prve vrste. — Precejšen potres so čutili dne 10. t. m. v Smledniku. Tudi po drugih krajih se še vedno ponavljajo potresni sunki. — V ljubljanskem mestnem zboru stavil se umerstni predlog, naj se razširi volilna pravica za občinski zbor. — Izvrstno uredovani delavski list „Glasnik“ v Ljubljani prične z novim letom izhajati trikrat na mesec v povečani obliki. Priporočamo prepotrební list prav toplo vsem rodoljubom! Cena mu je za leto 1 gld. — Delniško društvo za lokalno železnico Ljubljana-Vrhnika se je dne 6. t. m. ustanovila na Dunaju. Predsednik mu je stari nemškutar baron Schwegel. Ali za to mesto ni bilo dobiti nobenega Slovenca?

Na Štajerskem. Misijon so imeli zadnji čas na Spod. Poljskavi, pri sv. Emi, na Laškem in v Brezno ob Dravi. — Vrli „Slovenski Gospodar“ bode z novim letom začel izhajati v obliki „Südsteirische Post“, in sicer vsak četrtek in po tisti ceni kakor letos. Dobro! — Občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“ vrši se v sredo dne 29. decembra t. l. ob 10. predpoludne v dvorani celjske

posojilnice. — Za železnico iz Velenja v Spod. Dravberg, zasadila se je dne 28. novembra svečano prvikrat lopata v znamenje, da se grajenje tira začne. Dovoljenje za zgradbo omenjene proge dobil je g. pl. Lapp v Škalah.

Po drugih deželah. Romanje v Sveto deželo priredi bratovščina sv. Mihaela na Dunaju prihodnjo pomlad. Trajalo bode romanje 34 dnij. Odhod iz Trsta je dne 13. aprila. Vsi stroški so proračunjeni za III. razred 240 gld., II. razred 360 gld. in I. razred 695 gld. Kogar veseli in kdor ima drobiž, lahko gre. — Od dne 17. pa do 24. novembra t. l. se je pripetilo 42 nesreč na morju. Ponesrečilo je 29 jadrnic in 13 parobrodov. A od novega leta sem je posrečilo 819 jadrnic in 534 parnikov. — Po vsej Angleški in Belgiji besneli so hudi viharji, ki so zadnji čas podirali poslopja in gozdove. V Angliji so stopile nekatere vode iz strug in napravile velikanske škode. Na pobrežju v Norfolku se je potopilo sedem ladij z vsem moštvom, tudi na jokiški meji je ponesrečilo mnogo ladij.

Novo muzikalije. Znani organist in orglar v Kamnigori, Iv. Zupan, je vglasbil in izdal „13 božičnih pesem za mešan zbor“. Cena 40 kr. Pesmi so lepe, lahke, priproste in v srce segajoče. Te bodo torej dobro došle za božič in jih priporočamo. — Dalje so izšli: „Savinjski odmevi“, zložil Dragotin Brvar, mestni organist v Celju. Ime skladateljevo, ktero je v cerkveni glasbi že dobro znano, nam jamči za pravo in dobro vsebino teh odmevov. Napevi so prav poljudni in vse skladbe, z izjemo morda prve številke, so jako lahke za predavanje in za petje. Priporočati je zato najnovejše skladbe posebno pevskim društvom na deželi, ker zanje ni treba Bog ve koliko izurjenih pevcev. Na prodaj je skladba pri gosp. Drag. Hribarju in skladatelju v Celju. Cena je 60 kr.

Ouhovniske zadeve v krški škofiji.

Č. g. L. Franta, kaplan v Sovodji, je prestavljen v Beljak; č. g. V. Tesar, kaplan v Rojah, gré za kaplana v Sovodje.

Misijon je bil v zadnjem času v Pokrčah, Grabštanju in Vetrinju. Vodila sta ga č. oo. Doljak in Verhovec družbe Jezusove. Koncem januarja bode misijon v Št. Kancijanju.

Vabilo

slavnostni božičnici

v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Št. Rupertu ob Velikovcu

v sredo, dne 29. decembra 1897. leta

ob 2. uri popoludne.

Vspored:

1. Ivan Zupan: »Božična«. Pojó učenci.
2. Uvodni govor. Govori učenec Konr. Merčjak.
3. »Božič«. Deklamuje Ana Ripl.
4. Govor. Govori učenec Jančiz Kurat.
5. Vavken: »Z višav«. Pesem.
6. Deklamacije učencev prvega razreda: a) »Kamena (Feliks Merčjak); b) »Modri Slavo« (Mat. Lušin); c) »Mladi vojaki« (Jan. Kočnik); d) »Leska« (Rezika Tomaž); e) »Božična noč« (Ana Ravter); f) »Zakvala za božična darila« (Julika Bruner).
7. »Zadovoljnost«. Pojó učenci.
8. Predstava: »Otroci pri jaslicah.« Osebe: Marija in Jožef ter 10 otrok iz prvega razreda.
9. Deklamacije učencev drugega razreda: a) »V kuhinji« (F. Gros in A. Isak); b) »Sirote pri jaslicah« (M. Mesner); c) »Voda in vino« (F. Künstler in M. Künstler); d) »Novoletna« (Ana Cikulnik); e) »Novoletna« (Urška Cikulnik).
10. Hladnik: »Angeljsko petje«.
11. Igra: »Kjer je največja sila, je božja roka najbolj mila«. Predstavljajo učenci drugega razreda. Vmes petje.
12. Dr. Ipavec: »O mraku«. Pesem.
13. Razdelitev božičnih daril.

K obilni udeležbi vabi častite rodoljube in prijatelje slovenske šolske mladine

načelnístvo „Národne šole“.

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hótela „pri Sandwirt-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“ koj pri vходу na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Slovenci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v trafiki gospé Izop, kosarnske ulice številka 7.

Tržne cene v Celovcu
dné 16. decembra.

Ime blaga	na birne		na hektolitro	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	7	30	9	12
rž	5	46	6	82
ječmen	4	20	5	25
oves	2	20	2	75
hejda	4	35	5	44
turšica (sirk)	3	60	4	50
pšeno (kaša)	7	—	8	75
žol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	—	1	62
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 40 kr. do 3 gld. — kr. kisto 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 30 kr., slama po 1 gld. 70 kr. do 2 gld. — kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 64 do 70 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 115 do 155 gld.

Loterijske srečke od 11. decembra.

Dunaj	54	69	71	10	32
Gradec	23	63	65	26	54

Naznanila.

Naznanilo.

„Južno-štajerska hranilnica“ v Celju obrestuje hranilni vloge kakor dosedaj tudi od novega leta 1898. naprej po **4 odstotke**, brez da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se vsakega **prvega prosinca** in **prvega malega srpana** h kapitalu.

Ravnateljstvo.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu števil. 4., v pritličji.

Uradne ure so od 1/2 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Opomba. Ob enem naznanja, da v tem letu ne more več v Pliberku uradovati. Kedaj se bode uradovanje zopet nadaljevalo, naznani se pravočasno v „Miru“.

Naznanilo.

Z dovoljenjem c. kr. okrajne sodnije v Velikovcu od dné 2. decembra 1897. leta, št. 5469, se bode dné 28. decembra 1897. l. od 10. do 12. ure dopoludne v občinski pisarni v Tinjah prostovoljno po dražbi prodajala Breznikova bajta št. 6. v Humbergu, ki meri zemljišča 9 oralov 310□ sežnjevska pašno pravico z izključno ceno 2000 gld. Natančnejši pogoji za prodajo se morejo izvedeti v c. kr. notarijatski pisarni v Velikovcu.

V Velikovcu, dné 15. decembra 1897. l.

Jožef Rainer,

c. kr. notar kot sodnijski komisar.

Zahvala.

Vsem, kateri so mile darove za pogorelce v Ziljski Bistrici poslali ali uredništvu in upravnishtvu „Mira“ ali podpisanemu župniku, bodi tukaj izrečena najprisrčnejša zahvala. Bog naj jim plati tisočerkokrat!

Ziljska Bistrica, dné 8. decembra 1897.

L. Vavtizar, župnik.

E. ZBITEK

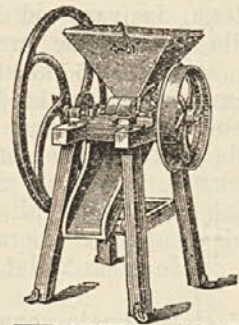
podobar v Novosadu pri Olomucu na Moravske m

izdeluje steklene mozaike, sv. grobove, Lurške jame, altarje za procesije sv. Rešnjega Telesa itd. Njegovi izdelki so bili pohvaljeni od sv. Očeta papeža Leona XIII. Tudi ima priznalna pisma iz Petrograda, Carigrada itd.

☛ Ceniki se pošiljajo zastoj.

Najnovejši stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo; rezalnica za repo in krompir (repico); mlini za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice za mnoge gospodarske namene itd., nadalje:

☛ robkalnice za koruzo, ☛ čistilnice za žito, ☛ čistilne stroje trijerje, ☛ stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, izdeluje v priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sodruž.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarna in fužina na par, na Dunaju, II. Taborstrasse 76.

Odklikovana z čez 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

☛ Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Jakob Petschounik,

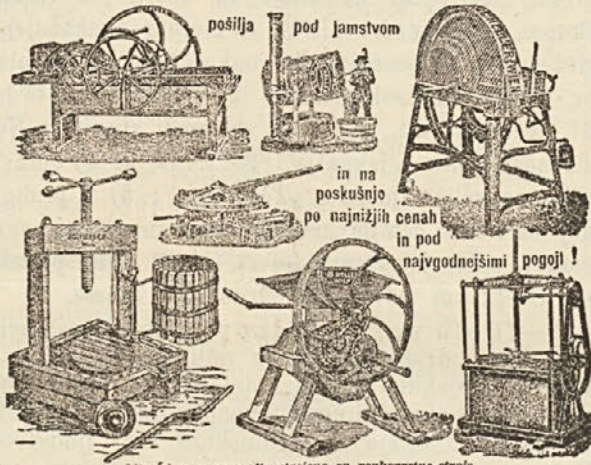
usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4 med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopperjevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnjo, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo **veliko zalogo vsakovrstnega najbolj-sega usnja**, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo **mast za črevlje**. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, sivo železo, surovo ali pretirano, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 192 siračni obožni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takej zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

☛ 2/3 PRATERSTRASSE № 49. ☛

Preprodajalec se iščelja

Nedavno odklikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi dosedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški boleznim v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljšo zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilegel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

☛ Pristno le z zgornjo znamko. ☛

Agentje

se iščeljo za razprodavanje izdelkov, ki so za meščana kakor za kmetovalca potrebni. Tudi kot posttransko delo more vsak. kdor ima znanca med zasebniki, opravljati ono agencijo. Visoka provizija ali stalna plača se jamči. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: Fr. Pokorny, Praga, Petrove ulice št. 8.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi po novem letu vloge po 4%, brez odbitka novega rentnega davka.

Velika zaloga kovanih železnih cevij za vodovode po tovarniških cenah pri **Konradu Proschu v Celovcu**, tovarna za kmetijske stroje.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Česko) priporoča

☛ izvozno pivo in ležak. ☛ Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice števil. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem

R. Kokl.

JANEZ KUŠEJ,

slovenski svečar v Železni Kapli,

ponuja svoje sveče iz pristnega voska po 2 gld. 40 kr. kilo. Tudi druge reči, kakor slaščice itd., ima vselej v zalogi.

☛ Slovenci! Svoji k svojim! ☛

P. i. občinstvu uljudno naznanjam, da imam v zalogi natanjko vrejene ure v najlepši opravi in različne verižice za

božična in novoletna darila

po izdatno znižani ceni in v največji izberi.

Velespoštovanjem

Peter Fessl

v Celovcu, stari trg števil. 20.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. Mnogoštevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo. — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena škatlja velja 2 gld. 20 kr. Dvojna škatlja za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

* Ime zavarovano.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljši in najcenejši šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča najnovejša pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

